

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Excommunicatio minor diuersimodè consideratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

284 Partic. cum exco. illic.

Si pro delictis anathema quis efficiatur.

Et exponuntur sic: Os, hoc est loquutio, siue eōram, siue per literas, siue per nuncium. Orare: hoc est communicare in oratione & diuinis, quod fit simul cum eo orando, vel audiendo Missam vel officium diuinum quocunque. Nec prædicatio tamen nec lectione quantumcunque theologalis computatur inter officia diuina in proposito. Valde: hoc est salutare: & loco salutationis dicitur ei, Deus te illuminet, aut aliquid huiusmodi. Communio: in quibuscunque actibus specialiter legitimis. Mensa: simul comedere, &c. Ita quod in huiusmodi non attenditur propinquitas aut etiam identitas loci, in quo uterque orat aut commedit: quoniam in eadē camera possunt ambo seorsum confedere & orare absque eo quod cōmunicent in comedendo aut in orando ut cōtingit quādo pulsatur ad Ave Maria. & singuli seorsum dicunt: quoniam non pulsatur ad orationem communem, sed priuatam. Et similiter in eadem Ecclesia si unus audit Missam in una capella, & excommunicatus audit in alia capella, non communicant. Communicarent autem si ambo interessent vespere, aut uni Missae aut uni processioni, etiam si unus esset in capite, & alter in cauda processionis extensæ per duo milliaria. Et hinc sit, vt si excommunicatus transit per Ecclesiam, aut est ibi non vt intersit vespere, sed propter negotium aliquod licet transeundo genu flectat: & oret priuata oratione, non propterea communicant dicentes vesperas cum illo, sicut nec ipse communicat cum illis; & ideo nullus in hoc peccat.

Excommunicatio minor diuersimode consideratur.

Excommunicatio minor (hoc est Ecclesiastica censura, qua homo excluditur à passiva tantummodo par-

do participatione) sacramentorum, & ex consequentiâ passiuâ electione canonica : quia ius sic disponit, extra de cleri. excommu. ante concilium Cōstantiense, frequenter poterat incurri : sed post illud concilium in diuobus tantum casibus participando cum excommunicatis, &c. incurritur. Primus, si participatio interuenit cum nominatim excommunicatis publice. Secundus est, si cum excōmunicatis propter manum violentam in clericum notoriā. Et intellige in utroque casu tunc incurri minorem excommunicationem, quando participatio interuenit extra casus à iure permisso, in casibus enim à iure permisis etiam cum istis participatio non inducit excommunicationem minorem.

Tenor autem decreti Constantiensis relati à sancto Antonio Archiepiscopo Florentino, est iste: Insuper ad evitandum scandalum & multa pericula quæ conscientiis timoratis contingere possunt, Christi fidelibus tenore præsentium misericorditer indulgimus quod nemo deinceps à communione alicuius in sacramentorum administratione vel receptione, aut aliis quibuscumque diuinis vel extra prætextu cuiuscumque sententiæ aut censuræ Ecclesiastice à iure vel ab homine generaliter promulgata teneatur abstinere, vel aliquem vitare, aut interdictum Ecclesiasticum obseruare, nisi sententia vel censura huiusmodi fuerit in, vel contra personam, collegium, vel vniuersitate in, Ecclesiam vel locum certum vel certam terram à iudice publicata vel denunciata specialiter & expressè: constitutionibus Apostolicis & aliis in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscumque: salvo si quem pro sacrilega manuum intectione in clericum sententiam latam à canone adeo notoriè constituerit incurrisse, quod factum non possit aliqua tergiuersatione celari, nec aliquo suffragio

286 Excommu. minor.

gio excusari, nam à communione illius, licet denunciatus non fuerit: volumus abstineri iuxta canonicas sanctiones.

Excommunicatio minor quæ inducat incommoda.

Peccat igitur mortaliter peccato sacrilegii excommunicatus minore excommunicatione si se ingredit passiuè participationi cuiuscunq; sacramenti: quia exclusus ab Ecclesia, indignus accedit: sicut excommunicatus maiore ingerens se diuinis. Participantes autem cum excommunicato minore, nullam ex participatione incurront censuram, quia excommunicatio minor transit in tertiam personam. Et reseruatur absolutionis ab excommunicatione minore sacerdoti proprio, hoc est sacerdoti qui potest absoluere à peccato mortali: non quia excommunicatio minor habet anuum peccatum mortale: sed quia est vinculum Ecclesiasticum, ac per hoc soluendum à ministro iurisdictionis Ecclesiasticae: quam non habet quilibet sacerdos qui potest absoluere solum à venialibus ea ratione quia poenitens se illi subimit in materia non necessaria in sacramento poenitentiae: qualis materia est peccatum veniale, quod homo non tenetur confiteri. Ex hoc enim quod poenitens sola peccata venialia confitenda habet, obtinet ut possit se confitendo subiicere cui maluerit sacerdoti: quia nulli tenetur de illis confiteri. Sed ex hoc non est priuilegiatus ut possit à quo sacerdote voluerit absoluiri à vinculo Ecclesiasticae censuræ: quia totum oppositum concurrit hic, quoniam tenetur de hac censura querere absolutionem & obtinere eam ante absolutionem à quibuscumque peccatis, & cuiusque sacramenti susceptiōnem: & propterea recurrere ad ministrum Ecclesiae habentem alias potestatem iurisdictionis. Et possit diaconus,